

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE MÜZİK EĞİTİMİNİN TEMEL SORUNLARI

İlknur ÖZAL GÖNCÜ

Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi, Çocuk Gelişimi Eğitimi Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

Özet

Günümüzde okul öncesi eğitim, genel eğitimin temel basamağı olarak görülmektedir. Bu eğitimin içerisinde çok önemli bir yere sahip olan müzik eğitiminin, amaçlarına uygun bir biçimde işlenmesi gerekmektedir. Ancak günümüzde önemi yeni anlaşılan okul öncesi müzik eğitiminde temel sorunların olduğu gözlenmektedir. Bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitimde uygulanan müzik eğitiminde karşılaşılan temel sorunları ve bu sorunların çözümlerine ilişkin izlenmesi gereken yaklaşımları ortaya koymaktır.

Anahtar sözcükler: Okul Öncesi Eğitim, Müzik Eğitimi, Okul Öncesi Müzik Eğitimi

BASIC PROBLEMS IN EARLY CHILDHOOD MUSIC EDUCATION

Abstract

Today, early childhood education is considered to be the fundamental step to the general education. Music education which has a very important place within the early childhood education should also be taught in a way that is appropriate to its purposes. However, today basic problems exist in early childhood music education of which the significance was recently understood. The aim of this study is to examine the problems encountered in music education and the possible solutions to these problems.

Keywords: Early Childhood Education, Music Education, Early Childhood Music Education

1. Giriş

Okul öncesi eğitimin bir boyutu olan sanat eğitimi içerisinde müzik, çok önemli bir yere sahiptir. Okul öncesi eğitimde müzik eğitiminin amaçları, çocukların bilişsel, duyuşsal, devinışsel ve sosyal gelişimlerine yardımcı olmak, duygu, düşünce ve izlenimlerini estetik bir anlatım dili olan müzikle ifade etmelerini sağlamak, çocukta var olan yaratıcılığı ortaya çıkarmak ve ana dilin gelişimini sağlayarak onları temel eğitime hazırlamaktır (1).

Uçan'a (2) göre müzik eğitimi, bireyin, içinde yaşadığı, her gün yüz yüze olduğu müziksel çevresiyle sağlıklı bir etkileşimde bulunabilmesini; müziğin yaratım, üretim, yorum, kullanım ya da tüketimine doğrudan ya da dolaylı olarak, bilinçli ve bilgili biçimde katılabılmesini ve giderek müziksel yaşamın gelişmesine katkılarda bulunabilmesi için gerekli davranışlarla donatılmasını amaçlamıştır.

Ünlü filozof Aristo (3) müzik eğitimi hakkında görüşlerini şöyle açıklıyor: “Müzik bir eğitim midir? Bir eğlence midir? Vakit geçirecek bir şey midir? Her üçüne birden yöneldiğini ve hepsinden bir pay aldığını söylemek doğru olur. Müziğin ister bir çalgı ile yapılınsın, ister şarkı söylensin, en hoş ve zevkli şeylerden biri olduğunu hepimiz kabul ederiz. Öyle ki, çocuklara öğretilmesi gerektiğini yalnızca bu olgudan çıkartılabiliriz”.

Gazzali eğitimi “taş üzerine nakış yapmaya” benzetir. Çocuk eğitiminde ilk yaşların çok önemli olduğunu, bu nedenle de anne, baba ve öğretmenlere söz konusu dönemde büyük sorumluluklar düştüğünü hatırlatır (4).

Carl ORFF ve Zoltan KODALY gibi değerli müzik eğitimcileri, erken yaşlarda başlanan müzik eğitimini çok önemsemişler ve özellikle okul öncesi müzik eğitimine büyük katkılar sağlayan çalışmalar yapmışlardır.

Ünlü Macar müzik eğitimcisi Zoltan KODALY şöyle demektedir: “Eskiden çocuğun müzik eğitimi doğumdan dokuz ay önce başlamalıdır diye düşünürdüm. Şimdi aynı kanaatte değilim; çocukların müzik eğitimi annenin doğumundan dokuz ay önce başlamalıdır”(5).

Çocuklar, küçük yaşlardan itibaren iyi müzikle beslenirlerse, büyüyünce müzisyen olmasalar bile, iyi müziği seven, seçen ve ondan yararlanmasını bilen yetişkinler olacaklardır. Anaokulu, çocukta, iyi müzik beğenisinin atılacağı, fidanlarının yetiştirileceği, özenli bir bahçe olmalıdır. Minik insanlar böyle bir bahçede bedensel ve ruhsal bakımdan daha boyatabilir, daha sağlıklı bir kişilik gelişimine kavuşabilirler (6).

Okul öncesi dönemde başlaması gereken müzik eğitimi, çocuğun müzikle ilgili bilgi ve becerilerini doğrudan etkilemektedir. Bu yüzden de üzerinde dikkat ve titizlikle durulması gereken bir konudur. Ancak eğitimin birçok basamağında olduğu gibi, okul öncesi eğitimde uygulanan müzik eğitiminde de önemli sorunlar bulunmaktadır.

Temiz (7) “Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi; Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” adlı çalışmasında, Ankara Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı dördüncü sınıfta okuyan 100 öğrenciye müzik dersleriyle ilgili anket uygulanmış ve sonuçta öğrencilerin müzik bilgilerinin istenilen düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Çalışmanın sonucunda da görüldüğü gibi öğretmen adaylarının bilgi düzeylerinde yetersizlik bulunmaktadır. Bu nedenle hem eğitimcilerin hem de öğretmen adaylarının konu ile ilgili bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Bu düşünceden hareketle araştırmada okul öncesi eğitimde uygulanan müzik eğitiminde karşılaşılan temel sorunları ele alarak, sorunların çözümüne ilişkin izlenmesi gereken yaklaşımları ortaya koymak amaçlanmıştır.

Müzik Eğitiminde Sorunlar

Okul öncesi eğitime yönelik çalışmalar, ülkemizde daha yeni, yeni anlam ve önem kazanmaktadır. Son yıllarda gerek Milli Eğitim Bakanlığı, gerekse de bazı üniversiteler, okul öncesi eğitimin önemi üzerinde durarak birçok anaokulu açma ve mevcutları iyileştirme çalışmaları yapmaktadırlar. Okul Öncesi Eğitimde 48-72 aylık çocukların, Dokuzuncu Kalkınma Planı sonunda öngörülen, %50'lik okullaşma oranına ulaşılabilmesi, hizmetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi ve gelişmiş ülkeler düzeyine ulaşılabilmesi için, yapılması gereken iş ve işlemlere ilişkin 2009/53 no'lu genelge, 15.06.2006 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanmıştır (8). Türkiye'de çok az sayıda yüksek öğretim kurumunda "Erken Müzik Eğitimi" veya "Okul Öncesi Müzik Eğitimi" adı altında çocuklara koro eğitimi ve bireysel çalgı eğitimi verilmektedir. Bunlar başlangıç olarak umut verici olmakla birlikte ihtiyaçları karşılar nitelikte değildir. Çünkü okul öncesi eğitimde amaç, Türkiye genelinde bu çağdaki çocuklara belli bir düzeyde genel müzik bilgi ve becerileri kazandırmak olmalıdır. Bu eğitimin üstüne, bireysel olarak daha ilgili ve yetenekli çocuklar yönlendirilerek sanat eğitimi ağırlıklı olarak yetiştirilmelidir.

Ancak okul öncesi eğitimin içerisinde çok önemli bir yere sahip olan müzik eğitiminde birçok sorunlar olduğu görülmektedir. Bu sorunları üç başlık altında toplamak, durumu ortaya koymak ve çözüm önerilerine ulaşmak açısından kolaylık sağlayacaktır.

1. Okul Öncesi Müzik Eğitimcisi Yetiştirmede Karşılaşılan Sorunlar

Okul öncesi müzik eğitiminde karşılaşılan sorunların başında, okul öncesi çocuklarına yönelik müzik eğitimi verebilecek öğretmenlerin yetiştirilmesi gelmektedir. Okul öncesi eğitimin, bütün eğitimlerin temeli olarak ne kadar önemli olduğunu yıllar önce kavrayan gelişmiş dünya ülkelerinde, bu alana hizmet edecek müzik eğitimcileri yetiştiren birçok kurum, enstitü ve bölüm bulunmaktadır. Örneğin Finlandiya'da okul öncesi eğitimde görev yapan müzik öğretmenleri, üniversitelerin okul öncesi müzik öğretmenliği bölümlerinden mezun olmaktadır. Bu bölümler, başta Sibelius Academia ve Helsinki Üniversitesi'nde olmak üzere birçok yüksek öğretim kurumunda yer almaktadır. Helsinki Üniversitesi'nde okul öncesi müzik öğretmenliği lisans programı dokuz yarıyıl, yüksek lisans programı ise on bir yarıyıldır. Ayrıca lisans programının birinci yılında, temel müzik eğitimi ve okul öncesi müzik eğitimi derslerinin yanı sıra, Çocuk Gelişim ve Psikolojisi ikinci yılında, Çocuk Estetik Eğitimi, Çocuk Edebiyatı, Drama, üçüncü yılda Çocuk Korosu Şefliği, Müzik-Oyun-Hareket, Müzik ve Dans, dördüncü yılında ise İşe Giriş ve Uygulama dersleri dikkat çekicidir (4).

Türkiye’de ise henüz sadece “Okul Öncesi Müzik Eğitimsi” yetiştiren bir kurum, bölüm veya anabilim dalı açılmamıştır. Üstelik ne müzik öğretmeni yetiştiren bölümlerde, ne konservatuarlarda, ne de diğer müzik okullarında okul öncesi müzik eğitimine yönelik hem alan derslerini, hem de çok gerekli olan çocuk gelişimi ve eğitimini kapsayan dersler bulunmamaktadır (9). Birkaç müzik eğitimi veren kurumda ya sadece Orff Yaklaşımı ilgili bilgi ve uygulama örnekleri öğretilmekte, ya da bazı derslerin içerisinde yüzeysel olarak okul öncesi müzik eğitimine değinilmektedir. Ancak şu bir gerçek ki, okul öncesi müzik eğitimi bu şekilde birkaç dersle geçiştirilemeyecek kadar önemlidir ve derindir. İdeal bir okul öncesi müzik öğretmenin, genel müzik eğitimi bilgisinin yanı sıra, özellikle okul öncesi müzik eğitimi alanında bilgi ve becerilerle donanmış olması beklenmektedir. Okul öncesi eğitiminde müzik eğitimi veren kişilerin sadece müzik öğretmeni olması yetmez. Bu alanda çalışacak müzik eğitimcilerinden, mutlaka bu alanla ilgili bilgi ve birikime sahip olması, özelliklede çocuğun gelişim dönemlerini ve gelişim alanlarını çok iyi bilmesi beklenir (1).

Görüldüğü gibi, bu alanda çalışacak kişilerin genel müzik eğitimcilerinden daha farklı özelliklere sahip olması gerekmektedir. Bu vasıfları oluşturmanın tek yolu da ancak sadece bu alana yönelik müzik eğitimcisi yetiştiren ayrı birimler oluşturmaktır. Şu anda çok az sayıda müzik eğitimcisi, tamamen bireysel istek ve çabalarıyla bilimsel araştırmalar ve çalışmalar yaparak, yurtiçi ve yurtdışındaki kurslar ile seminerlere katılarak, kendilerini bu alanda yetiştirmektedirler.

2. Üniversitelerin Okul Öncesi Öğretmenliği ile Çocuk Gelişimi Eğitimi Öğretmenliği Programlarındaki Müzik Derslerinde Karşılaşılan Sorunlar

Üniversitelerin Okul Öncesi Öğretmenliği ile Çocuk Gelişimi Eğitimi Öğretmenliği Programlarındaki müzik derslerini okutacak yeterli öğretim elemanı bulunmaması önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Bu dersler, fakültelerde veya bölümlerde bulunan müzik öğretim elemanı tarafından yürütülmesi gereken derslerdir. Ancak ülkemizde bu programların okutulduğu fakültelerde veya bölümlerde müzik öğretim elemanı bulunmadığından, bağlı bulunduğu üniversitenin varsa müzik eğitimi bölümlerinden, ya da diğer bir üniversitenin ilgili öğretim elemanından ihtiyaç karşılanmaktadır. Bazı üniversitelerin ilgili bölümlerinde ise, bu dersler çocuk gelişimi veya okul öncesi alanından bir öğretim elemanları tarafından yürütülmektedir. Müzik alanı dışındaki kişiler her ne kadar kendi alanlarında uzman olsalar bile, temel müzik bilgileri eksikse, çalma, söyleme gibi becerileri yoksa bu dersi sadece teorik olarak işleyebilmektedir. Bundan dolayı müzik dersini yürütecek kişilerin mutlaka iyi bir müzik kulağına sahip olması, doğru bir biçimde sesini kullanabilmesi ve şarkıları çalabilecek düzeyde çalgı çalabilmesi ideal olanıdır. Aslında bu ders de diğer uygulamalı dersler gibi, yaparak ve yaşayarak öğrenilen bir derstir. Öğretmen anlattıklarını mutlaka örneklemeli, öğrenci de mutlaka öğrendiklerini çocuklarla uygulamalıdır.

Ayrıca bu alanda çalışacak kişilerin hem fiziksel, hem de psikolojik olarak bu alana yatkın olmasıdır. Çocuklarla iyi iletişim kurması, çalışmaları onların seviyesine

uygun planlayabilmesi ve derse onlarla birlikte katılması son derece önemlidir. Bu vassıflarda ve anlayışta olmayan öğretmenlerin dersleri verimli olmamaktadır.

Üniversitelerin ilgili programlarında yaşanan bir başka sorun da, bu derslerin ihtiyacı karşılar nitelikte ve amaca uygun içeriği olan bir müfredatının olmamasıdır. Mevcut müfredat programının içeriğinde, çocukların yaşlarına ve gelişim alanlarına uygun olmayan ve gereksiz bazı konular yer almaktadır. Müzik alanı uzmanı olmayan, ya da beklenen niteliklere sahip olmayan kişilerce hazırlanmış müfredatlar, etkisizlikleri ve hataları içermektedir.

Başka bir sorun da, müzik dersinin yapılacağı mekanın fiziksel şartlarının tam oluşturulamaması ve ders için gerekli çalgı ile materyallerin temin edilememesidir. Ders, özelliği gereği dans ve hareket içerdiği için geniş bir mekanda yapılmalı ve yerlere de oturulduğu için sıhhi olmalıdır. Dersin işlenişi açısından mutlaka olması gereken çalgıların (özellikle piyano ve orff çalgıları) ve diğer materyallerin (çalgı dolapları, cd çalar, yazı tahtası vb.) bulunduğu bir atölye oluşturulmadan dersten verim almak mümkün olmayacaktır.

İlgili programlardaki müzik derslerinde en çok göze çarpan sorunlardan biri de ders programlarındaki zorunlu ve seçmeli müzik derslerinin nicel olarak yeterli olmamasıdır. Derslerin iki yarıyılık olmaması ve ayrıca seçmeli ders olarak çeşitlendirilmemesi dersin kapsamını ve etkisini daraltmaktadır.

Aşağıda en son hazırlanan ve 2008-2009 öğretim yılında uygulanmaya başlanan Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi Eğitimi Bölümü, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği Lisans Programı ve Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı Müzik Derslerinin sınıflara göre dağılımlarını gösteren tablolar verilmiştir.

Tablo 1 G.Ü.M.E.F. Çocuk Gelişimi Eğitimi Bölümü Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği Lisans Programı Müzik Derslerinin Sınıflara Göre Dağılım Tablosu

Ders Kodu	Dersin Adı	T	U	K	H/S
ÇGE 205	Çocuk ve Müzik	1	2	2	3

Tablo 1’de görüldüğü gibi, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi Eğitimi Öğretmenliği Lisans Programında ikinci sınıfta bir yarıyılık (III. Yarıyıl) “Çocuk ve Müzik” dersi üç saatlik zorunlu ders olarak yer almaktadır (10). Dersin önemi ve içeriği gözönünde bulundurulduğunda, bu programdaki müzik dersinin sadece bir yarıyılık olması ve seçmeli ders olarak bile programda yer almaması nedeniyle, dersten yeterli ve verimli bir sonuç alınması beklenmemelidir.

Tablo 2 G.Ü.M.E.F. Çocuk Gelişimi Eğitimi Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı Müzik Derslerinin Sınıflara Göre Dağılım Tablosu

Ders Kodu	Dersin Adı	T	U	K	H/S
OÖE 303	Müzik Eğitimi I	1	2	2	3
OÖE 304	Müzik Eğitimi II	2	2	3	4
OÖE 418 (Seçmeli)	Orff Öğretisi Temelinde Müzik Eğitimi	3	0	3	3

Tablo 2’de görüldüğü gibi, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi Eğitimi Bölümü, Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı üçüncü sınıfın birinci yarıyılında (V.Yarıyıl), “Müzik Eğitimi I” üç saatlik zorunlu ders olarak, yine aynı sınıfın ikinci yarıyılında (VI. Yarıyıl), “Müzik Eğitimi II” dört saatlik zorunlu ders olarak yer almaktadır. Ayrıca dördüncü sınıf ikinci yarıyılında (VIII. Yarıyıl) “Orff Öğretisi Temelinde Müzik Eğitimi” dersi programda seçmeli ders olarak yer almaktadır (10). Bu programda zorunlu müzik derslerinin iki yarıyıllık olması ve ayrıca dördüncü sınıfta seçmeli ders olarak konulması, dersin daha geniş kapsamlı ve detaylı işlenmesi açısından oldukça olumlu bir durum oluşturmaktadır.

3. Okul Öncesi Eğitim Veren Kurumlarda Karşılaşılan Sorunlar

Okul öncesi eğitim veren kurumlarda en çok karşılaşılan sorunların başında, müzik çalışmalarının, konuyla ilgili hiç bir bilgi ve beceriye sahip olmayan anaokulu öğretmenleri veya diğer branş öğretmenleri tarafından yaptırılmasıdır. Bu durumda birçok hatalar yapılmakta ve çoğu zaman bu hatalar kalıcı olmaktadır. Geçmiş yıllarda bu bir zorunluluk olmuşsa da günümüzde artık müzik öğretmenlerinin sayıları artmaktadır. Üstelik ilgili alanda çalışmak isteyenler için hizmet içi kursları, özel kurslar, seminerler vb. düzenlenmektedir. İlgili ve istekli kişiler bu yollarla belli düzeyde bilgi ve birikime sahip olabilmekte ve en azından hata yapmaktan kaçınılmaktadırlar.

Ayrıca kurumda müzik öğretmeni olsa bile, anaokulu öğretmenlerinin de okul öncesine yönelik genel müzik bilgisine sahip olması, hem kendi alanlarındaki çalışmalarda, hem de müzik öğretmenin çalışmalarda büyük kolaylıklar sağlayacaktır.

Dersin içeriği ve işlenişi de ayrıca bir sorun teşkil etmektedir. Çocukların yaşları ve gelişim alanları gözetenmeden yapılan çalışmalar yarar yerine zarar getirmektedir. Örneğin, çocukların yaşlarına göre ses sınırlarının dışında olan seslerden şarkılar seçilip, üstelik bir de bağırtılarak söylenmeye çalışıldığında, ses tellerinde bazen de kalıcı olabilen rahatsızlıklar oluşabilmektedir. Ayrıca şarkı söylemeleri ve diğer çalışmalara katılmaları için zorlanan çocuklar bu çalışmalardan uzaklaşmaktadırlar. Özellikle sene sonu gösterileri için yapılan uzun ve yıldırıcı çalışmaların çocuk açısından hiç bir yararı yoktur.

Okul öncesi eğitimde uygulanan müzik eğitiminde yaşanan bir başka sorun da, bazı okul öncesi kurum idarecilerinin bu eğitime yeterince önem vermemelerinden kaynaklanan aksaklıklar ve hatalardır. Eğer kurum idarecileri bu eğitimin sağlıklı ve

doğru biçimde işlenmesine olanak sağlayan ortamı sağlamaz ve aynı zamanda bir konu alanı uzmanı ile çalışmazsa iyi bir müzik eğitimine başlamak mümkün olamaz. Bu durumda, okul öncesi kurum idarecilerinin müzik eğitimine bakış açısı, durum ve tutumu son derece önemlidir. Erken müzik eğitiminin önemi hakkında bilinçli bir idareci, zaten müzik eğitimi için gerekli fiziksel ortamı, çalgıları ve materyalleri hazırlayacaktır. Ayrıca müzik alanından ve hatta özellikle okul öncesi alanında uzmanlaşan bir kişiyle çalışmak için olanakları zorlayacaktır.

2. Sonuç ve Öneriler

Bütün okul öncesi eğitim kurumlarında, çağdaş eğitimin bir gereği olan sanat eğitimi içinde yer alan müzik eğitiminin, önemine ve amacına uygun bir biçimde işlenmesini engelleyen temel sorunları kaldırmak için acilen tedbirler alınması gerekmektedir. Doğru bir müzik eğitimiyle hayata atılan çocuklar, ileride toplumun sosyo – kültürel kimliğini oluşturacak bireyler olacaklardır.

Bu saptamalar ışığında, üç ana başlık altında aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur.

1. Okul Öncesi Müzik Eğitimsi Yetiştirmede Karşılaşılan Sorunlarla İlgili Öneriler

- Öncelikle üniversitelerde, konservatuvarlarda veya diğer müzik eğitimi veren okullarda okulöncesi müzik eğitimsi yetiştirmek üzere“ Okul Öncesi Müzik Eğitimi” bölümlerinin açılması,
- Açılacak bu bölümlerde eğitim göreceğ öğrencilere hem alan dersleri, hem de çocuk gelişimi eğitimi ve okul öncesi eğitimi dersleri okutulması,
- Özellikle müzik öğretmeni yetiştiren üniversitelerin müzik eğitimi bölümlerinde, konservatuvarlarda ve diğer müzik eğitimi veren okullarda mutlaka okul öncesi müzik eğitime yönelik derslerin konulması ve mevcut derslerin niteliğinin ve niceliğinin artırılması,
- Okul öncesi müzik eğitiminde öğretmene yol gösterecek, özellikle konunun uzmanlarınca yeni bir müfredat programının hazırlanması,
- Müfredat programının içeriğinin, çocukların müzik eğitiminden en iyi şekilde faydalanmalarına olanak sağlayacak biçimde yaşlarına ve gelişim alanlarına göre detaylandırılarak hazırlanması ve bu müfredat hazırlanırken üniversitede bu alanda derslere giren öğretim elemanlarından görüşlerinden faydalanılması önerilebilir.

2. Üniversitelerin Okul Öncesi Öğretmenliği ile Çocuk Gelişimi Eğitimi Öğretmenliği Programlarındaki Müzik Derslerinde Karşılaşılan Sorunlar İlgili Öneriler

- Bu fakültelerdeki müzik dersleri alanında uzman bir eğitimci tarafından okutulması,

- Konu alanı uzmanı veya uzmanları tarafından ihtiyacı karşılar nitelikte ve amaca uygun bir müfredat hazırlanması,
- Anaokulu öğretmenleri yetiştiren Eğitim Fakülteleri ve Mesleki Eğitim Fakültelerindeki müzik derslerinin niteliğini ve niceliğini artırıcı düzenlemeler yapılması,
- Halen anaokulu öğretmenliği yapan ancak hiç müzik eğitimi almamış öğretmenler için hizmet içi eğitim kurs ve seminerleri düzenlenmesi,
- Öğretmenlerin hizmet içi kurs, seminer vb. eğitim çalışmalarına katılması konusunda, çalıştığı kurumun idarecisi tarafından da teşvik edilerek bu çalışmalara katılmasının sağlanması önerilebilir.

3. Okul Öncesi Eğitim Veren Kurumlarda Karşılaşılan Sorunlar İlgili Öneriler

- Anaokullarındaki müzik çalışmalarının sağlıklı bir biçimde yürütülebilmesi için bu alanda uzman bir kişiyle çalışılması,
- Anaokulu idarecisi müzik çalışmalarını için gerekli fiziksel ortamı ve materyalleri temin etmesi,
- Müziğin çocuğun gelişimindeki yeri ve önemi hakkında aileler bilgilendirilmeli ve bilinçlendirilmelidir. Aileler müzik öğretmenin görüşleri doğrultusunda çocuklarını müziğe erken yaşlarda yönlendirmesi önerilebilir.

3. Kaynaklar

1. Göncü, İ., 4-6 Yaş Anaokulu Çocuklarına Uygulanan Müzik Eğitiminin Müziksel Ses ve İşitsel Algı Gelişimlerine Etkileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2002.
2. Uçan, A., Müzik Eğitimi, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1994.
3. Aristoteles, Politika (Çev: Mete Tuncay), Remzi Kitabevi, İstanbul, 1975.
4. Tufan, S., Okulöncesi Müzik Öğretmenin Profili. VI. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kongre Kitabı, Cilt:2 185-192, Denizli, 2006.
5. Ömeroğlu, E. Ersoy, Ö. Şahin, Tezel., ve diğerleri, Müziğin Okul Öncesi Eğitimde Kullanılması, Kök Yayıncılık, Ankara, 2003.
6. Sun, M., Seyrek, H., Okulöncesi Eğitimde Müzik., Mey Yayınları, İzmir, 1993.
7. Temiz, E., Okulöncesi Dönemde Müzik Eğitimi; Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. VI. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kongre Kitabı, Cilt:2 193-207, Denizli, 2006.
8. MEB Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü Mevzuat Bankası, <http://ooegm.meb.gov.tr/donatim/2009-53-genelege.pdf>. Erişim Tarihi: 01.07.2009.
9. Yüksek Öğretim Kurumu Üniversite Programları, <http://www.yok.gov.tr/content/view/531/lang,tr>, Erişim Tarihi: 24.02.2009.
10. Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Öğrenci Rehberi '08, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Yayını, Ankara, 2007.